

Nýtslan størri ...

(Framhald frá 1. síðu.)

tjóðarlig, istaðin fyrri ta nasjonal, sum tey nógvu seinastu árin, kanska hefur verið at størri skaða enn gagni.

Johan Nielsen og abortmálið

Johan Nielsen er í aðra mátar ein maður, sum er rættiliga nógv frammi í donsku pressuni í lötuni. Tað er í sambandi við abortlógákvæðuna, har ein nýggj lóg — sum tað ivaleyst man vera øllum kunnugt — er vorðin viðtikið í Fólkatíninginum. Fleiri hava við Johan Nielsen á odda vent sær móti hesa lóg, sum gevur meira frítt fyrri at fáa abort, av tí at hann veruliga má sigast at byggja uppá tað áskoðan, at tað skal vera loyvt, at oyða mannalív av sosialum ávum. Johan Nielsen royndi at fáa málið til fólkaatkvøðu, men av teimum sekti atkvøðunum, sum skuldu til fyrri at tað skal kunna lata seg gera, eydnaðist tað honum bert at fáa 18. Einahest av teirri orsök, at teir politisku flokkarnir høvdu lagt band á fólkatíngslimum sínar, fyrri at forða fyrri at lógin kom út. Tað er jú ein royndur lutur í danskari søgu, at fólkaatkvøður aloftast — fyrri ikki at siga hvørja einastu ferð — hava havt eitt konservativt úrslit.

Figgjartrupulleikar

Figgjarstøðan hjá Danmark tykist ikki vera so góð, sum ynskjaðt kundi. Tað er nú óluk-

Johan Nielsen ...

(Framhald frá 5. síðu.)

som ikki ser sig í stand til at gennifera svangerskabet. Det er klart, at de skal have al den hjælp og støtte, som de på nogen måde kan få; blot må vi holde fast ved, at livet er heligt, og at vi har sluttet os sammen i et lovgædet samfund for at undgå bellum omnium contra omnes, for at beskytte de små og svage mod de mægtige, og her må det ufødte barn regnes for det svageste menneskelige væsen. Man frygter, og ikke med urette, at fosterdrab kun er en begyndelse. Man er bange for, at medlidenhedsdrab vil blive det næste, og har man først gjort sig til herre over livet, hvor ender man så? Højesterede justitsminister, høje ting, jeg håber, man er enig med mig i, at der ikke er noget argument tilbage for abort tus provocatus andet end, hvad der eventuelt ligger i et hedsensk menneskesyn, at mennesket er et dyr i lighed med andre, og derfor bør lovgivningsmagten gøre sig til herre over livet, så man skal kunne bestemme, hvad der skal have lov til at leve, og hvem der skal have lov at dø. Vi har for ikke så mange år siden oplevet noget lignende i et naboland, og de spor skræmmer mig i allerhøjeste grad. Derfor: lad os adlyde Gud mere end mennesker. Stands dette lovforslag, eller hvis man mener, at man er vaded for langt ud, så send det ud til folkeafstemning.

sálaga leingi síðan, hon hefur verið tað, men nú tykist mark- ið fyrri tí høga lívifótinum at vera í nánd. Ógislígg figgjar- spókilsí hava verið uppmálaði í donskum bløðum, og í sam- røðu í danska sjónvarpinum um dagarnar, legði økonómirád harrin, P. Nyboe-Andersen dent á, at støðan veruliga er álvar-

som, og at orsøkin hartil er sera einföld: Nýtslan var á hvørjum ári eitt lítið sindur størri, enn framleiðslan í land- inum, so at neyðugt var at taka lán í útheiminum. Men tað er eyðsæð, at slíkt ikki ber til at halda fram við. So má bresta eina ferð. Ein annar spurningur er so tann, um tann borgar- liga stjórnin hefur gjørt nakað fyrri at bota um umstøðurnar. Tað er ein álvarsamur spurn- ingur, um ikki tað, at stjórnin

— sum hon skiliga og veruliga ger — hefur vart áhugamálini hjá teimum fáu stóru her á landi, ikki hefur gjørt sitt til at versna um støðuna. Hetta er ein spurningur, sum tann danski veljarin um tvey ár má gera upp við sær sjálvum, og úrslit- ið av kommunuvalinum bendir á, at kanska ikki so fáir velja- arar longu hava gjørt nakað nógv upp.

micky.

Viðurskiftini hjá burtur- støddum føroyskum kvinnum

»Tjóðveldisflokkurin heldur tað verða bráðneyð- ugt, at landsstýrið beinan vegin setur í verk propaganda um tey veruligu viðurskiftini hjá føroyskum kvinnum, sum eru burturstaddar.«

Hetta er orðrætt tað tjóðveldis- flokkurin mælir tíngingum at samtykkja. Eg visti á i SOSI- ALINUM, at hetta var eitt illa orðað uppskot, tí hann, sum hetta lesur má fáa tað fatan, at føroyskar kvinnur, sum styttri ella longri tíð starvast, læra ella lesa uttanfyrri Føroyar, ikki klára seg eins væl og kvinnur úr øðrum londum, ella hesar somu kvinnur høvdu klára seg heima. Bæði teir føroyingar, sum uttanlands eru og tey heima, sum vara av, megu verða illa við at hoyra um hetta uppskot í útvarpinum, og at lesa hetta sama uppskot í føroysku bløðunum. Eg haldi framvegis, at føroyingar, bæði menn og kvinnur, heima í Føroyum og eisini tá tey eru burturstødd duga hógv. Orsøkin er fyrst og fremst tann, at tey føroysku heimini, sum eru stuðul- in undir einum hvørjum samfel- ag, hava lagt sær nær við at givið børnum teirra eina góða upp- aling. Eisini hefur tann føroy- ski skúlin frá fyrstu byrjan og higartil, kent tað sum skyldu skúlans ikki bara at verða kunnskapsgevandi, men eisini uppallandi.

Við hesum góða arvi fara føroyskir menn og føroyskar kvinnur heimanífrá, og hvat nú enn tjóðveldisflokkurin roynir at prógva so haldi eg framvegis, at hesi føroysku ungmenntu hava klárað seg væl og hava ikki verið hvørki landið ella fólkið til nakra skomm, tvørturímóti hava hesir okkara landsmenn

verið okkum sum heima eru til miklan heiður.

Nú skrivir Finnogi Isaksen í SOSIALINUM, at orsøkin til at tjóðveldisflokkurin setti fram nevnda uppskot, var grein, sum staðið hefur í »Fram- anum«, har ein frú Andersen í 1967 hefur kannað umstøður- nar hjá føroyskum kvinnum í København, nevnlíga hjá teim- um sum starvast á hotellum og á fótiklinikkum.

Var uppskotið lítið sigandi og illa undirbygt av fyrstatið, so er tað nú aftaná hesa frá- greiðing, har inspirasjónin er komin frá hesi frú Andersen, heilt láturligt. Henda frú An- dersen skal, við Finnogi Isak- sen og tjóðveldisflokkinum sum amboð, kunna krevja at lands- stýrið setur fólk at kanna at- burð føroyinga uttanfyrri Fø- royar?

Men sigur nú henda frú An- dersen satt um hesar okkara landsmenn? Hvussu álítandi eru kanningar hennara? Tað hotell, sum flestu føroyskar gentur hava arbeiði á í Danmark er Hotel Hebron. Eitt hotell í toppklassa hvat viðvikur søma og síðligheit. Har búgva eisini nógv flestu føroyingar, sum koma til København. Fyri- støðukvinnan á hesum hotelli var í mong, mong ár føroying- ur, og man hetta hava verið or- sokin til at so nógvur føroyskar gentur tóku pláss á hesum ho- telli. Sjálvur havi eg eins og so nógvir aðrir føroyingar, mang- an búið har, men ongantið havi

eg hoyrt eitt orð um, at tær fø- royisku genturnar har vóru und- irfintar, so sum Finnogi sigur frá frú Andersen.

So nevnr Finnogi í grein- sini genturnar sum starvast á fótiklinikk. Í Danmark er ein kommuna, sum er vorðin nógv umtalað, nógv meira enn aðrar danskar kommunur, tað er Gladsaxe. Henda kommuna hefur havt sosialdemokratiskan borgmeistara, Erhard Jacobsen, sum er sera iðin og víða kend- ur. Hen henda kommuna er eisini kend fyrri at hava tað mest nútímans og best leiddu fótiklinikk. Henda víða kenda fótiklinikk er uppbygd og drivin av føroyskari kvinnu. At hon er føroyingur man eisi- ni verða orsøkin til, at so nógv ar føroyskar gentur hava havt pláss á hesi klinikk. Tað er nógv rósandi orð skrivaði um hesa føroysku kvinnu og ar- beiði hennara; men at tær fø- royisku genturnar har skulu vera undirløntar, havi eg aldrið hoyrt og ljóðar tað trúligt. So- leidis kundu vit blivið við at nevnt dømi á massavis, har føy- oyingar skara framúr og ikki gera sær fyrri skommum.

Tað má tí harna hvønn føy- oying, sum hefur ein neista av tjóðskaparkenslu í sær, at tjóð- veldisflokkurin hefur sett fram eitt slíkt uppskot, sum tað her er talan um. Hetta at fólk flyta millum norðanland frá land til land, hefur einki at gera við at eitt land er betri ella verri stýrt enn eitt annað. Millum hini norðanlandini fer fram á hvørjum ári líkandi flyting. (Í 1968 fluttu 11.000 finnar, 2.000 norðmenn og 1900 danir til Svøríki. Sama árið fluttu 6.000 svíar til Finn- lands, 2.800 til Noreg og 3.500 til Danmarkar. Til Noregs fluttu 2.600 danir, og til Dan- markar fluttu 3.200 norðmenn. Tíkið úr Tingakrossi.) — Hetta meta menn í hinum norðan-

landum at vera ein fyrimunur, at so kann vera, men tjóðveld- ismenn okkara stíla móti stavns bandi.

At enda skrivir Finnogi Isaksen, at hann ikki vil skriva um undanfarna landsstýri, og tað, teir avrikaðu. Ja, tað skilji eg væl at hann ikki vil, tí ong- antið áður í føroyinga túsund- áragomlu søgu er tað hent, at ein logmaður hefur noyðst at lagt frá sær vegna innanhýsis klandur. Nei, Finnogi, tak uppskotið aftur og goym tað til tú hefur fingið meira at víta frá frú Andersen.

Fyrr hava tjóðveldismenn roynt at gjørt danir til synda- bukkar, og givið teimum skyld fyrri alt sum her hjá okkum ikki er í lagi. Nú hefur tjóð- veldisflokkurin við Finnogi Isaksen lagt á annan bóg og vil gera teir burturstaddu føy- oyingar til reinar dysjádólgar. Hetta er so ófóroyskt og vill- leiðandi og kann einans hava eitt endamáli, at taka treysti og sjálvtíði frá okkara fólki.

Vit javnaðarmenn eru av heilt aðrari áskoðan. Fólk okk- ara — og tað navnliga ungdom- ur okkara — er frískt, ágryti og óspilt, hava fingið gott í beini og eru fúsir til verka. Land og hav okkara eigur hóp- in av ríkidómi, sum enn ikki nærtíl er fullt útnýtt.

Javnaðarflokkurin er, við all- ari megi hann eigur, í ferð við at skapa grundarlag fyrri at all- ir hesir moguleikar kunnu verða útnýttadír, fyrri at skapa líkindi hjá fólki her á landi at liva eins væl og aðrar staðir.

Tað, ið hefur vantað hjá okkum, er ikki viljin, ikki áráði, vanligt vit og skil. Men skulu stórar uppgávur loysast, nýggjar leiðir gangast, so eru tað tvey ting, sum eru heilt neyðug: Pengar og kunnleiki. Hesar fyrirtreytir hava ikki verið til steðar hjá okkum í so stóran mun sum ynskiligt og neyðugt. Tað er her javnaðar- flokkurin leggur fyrri, við at til- fóra føroyska samfelagnum ilógupening, og komu í sam- vinnu við menn sum hava kunnleika og erfaring á okjum, sum enn eru okkum nærur óútnýttadír her hjá okkum, og ivast vit ikki í, at tað er henda politikkt føroyingar flest fylkj- ast um og ikki tjóðveldisfloks- ins skilaleysa og miðleysa stubbapolitikkt.

J. Fr. Oregard.

Aðalfundur

Føroya Arbeidsgevarafelag heldur ársaðalfund tís- dagin tann 28. april kl. 17 á Hotel Hafnia.

Dagsskrá eftir lógini.

Tórshavn, 25. mars 1970.

NEVNDIN

Lýsing

Tað verður her gjørt kunnigt, at tann av býráðnum samtykta figgjarætlan yvir inntøkur og útreiðslur hjá Tórshvna kommunu og Tórshavnar havn fyrri figgi- arárið 1970/71 er til skjals á býráðsskrivstovu frá 1. april til 14. april 1970.

TÓRSHAVNAR BÝRÁÐ, 1. april 1970.